

Art figurativ

Elements dal svilup da la cumpetenzas

Champ da cumpetenzza	AF.2 A	Process e products Process figurativ	Activitads/tematica		
Cumpetenzza	2.	Las scolaras ed ils scolars san realisar - sulets u en gruppas - process figurativs ed amplifitgar lur lingua figurativa.		renviaments AS - Fantasia e creativad (6)	Renviament
		<i>Rimnar ed ordinar, experimentar</i> Las scolaras ed ils scolars ...			
Incumbensa dal 1. ciclus	1	1a » san rimnar ed ordinar materialias, chaussas e maletgs da l'agen mund da viver tenor agens criteris u tenor criteris prescrits sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.			Cumpetenzza da basa
Incumbensa dal 2. ciclus	2	1b » san s'avischinar avertamain en gieu ed experiment a situaziuns, scuvrir chaussas novas ed engrondir uschia lur pussaivladads da s'exprimer a moda figurativa. 1c » san rimnar ed ordinar materialias, chaussas e maletgs da l'agen mund da viver e dals conturns pli vasts tenor criteris sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.			Stgalim da cumpetenzza
Incumbensa dal 3. ciclus	3	1d » san reagir en il gieu ed experiment a chaussas imprevisas, scolar lur atenziun per detagls ed amplifitgar lur lingua figurativa. 1e » san rimnar ed ordinar a maun da criteris materialias, chaussas e maletgs da contexts persunals ed esters sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ. 1f » san acceptar en il gieu ed experiment il nunenconuscent, scuvrir particularitads e connexs e differenziar lur lingua figurativa.			

Ulteriuras infurmaziuns davart ils elements dal svilup da las cumpetenzas èn disponibilas en il chapitel *Survista*.

Impressum

Editura:	Departement d'educaziun, cultura e protecziun da l'ambient dal Grischun
Tar quest document:	Plan d'instrucziun 21 Ediziun dals 15-03-2016
Maletg da la cuverta:	Iwan Raschle
Copyright:	Ils dretgs d'auturas e d'auturs ed ulteriurs dretgs da questa pagina d'internet ha la CDEP-T. Cun chargin giu cuntegns (texts, maletgs, datotecas) da questa pagina d'internet na vegnan transferids nagins dretgs.
Internet:	gr-r.lehrplan.ch

Cuntegn

AF.1	Percepziun e communicaziun	2
A	Percepziun e reflexiun	2
B	Preschentaziun e documentaziun	4
AF.2	Process e products	5
A	Process figurativ	5
B	Elements da basa da l'art figurativ	6
C	Proceduras d'art figurativ e metodas orientadas a l'art	7
D	Materialias ed iseglia	9
AF.3	Contexts ed orientaziun	10
A	Cultura ed istorgia	10
B	Senn per l'art e per maletgs	11

AF.1 | Percepziun e communicaziun

A | Percepziun e reflexiun

<p>1. Las scolaras ed ils scolars san concepir cleras ideas figurativas, sviluppar vinavant ellas e discutir dad ellas.</p> <p><i>Concepir e sviluppar vinavant ideas</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>		renviaments AS - Percepziun [2]
AF.1.A.1	c	<ul style="list-style-type: none"> » san concepir, cumbinar e sviluppar vinavant a moda associativa ed intenziunada cleras ideas figurativas sin basa da sentiments, fantasias e savair (p.ex. differentas atmosferas, construcziuns, cumposiziuns, storyboard). » san analisar lur cleras ideas figurativas e discutir sur dad ellas.
<p>2. Las scolaras ed ils scolars san percepir ed observar maletgs e reflectar davart tals.</p> <p><i>Percepir sur plirs organs sensitivs</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>		renviaments AS - Lingua e communicaziun [8] AS - Percepziun [2]
3	1c	<ul style="list-style-type: none"> » san analisar la subjectivitat e la multifariadad da percepziuns visualas, tactilas, auditivas e chinesteticas e reflectar davart ellas a moda cumparativa.
<p><i>Observar attentivamain</i></p> <p>Las scolaras ed ils scolars ...</p>		
	2d	<ul style="list-style-type: none"> » san descriver lur observaziuns da fenomens da spazi, da colur e da moviment (p.ex. vischinanza-distanza, glich-sumbriva, maschaidas da colur opticas, sequenza da maletgs).
3	2e	<ul style="list-style-type: none"> » san observar creaturas, situaziuns, objects e maletgs da differentas perspectivias ed en divers contexts. » san cumparegliar lur savida preliminarara cun l'observaziun e scolar lur egliada. » san descriver e cumparegliar lur sentiments e lur enconuschientschas.
	2f	<ul style="list-style-type: none"> » san descriver lur observaziuns tar fenomens da spazi, da colur e da moviment (p.ex. illusiun optica, anamorfoza, punct da projecziun, maletgs posteriurs da colur, tambur magic [zootrop], animaziun).

3. Las scolaras ed ils scolars san sa far e motivar ideas esteticas.		renviaments AS - Indipendenza ed agir social (9)
<i>Far e motivar in'idea estetica</i>		
AF.1.A.3 Las scolaras ed ils scolars ...		
c	» san motivar cun criteris in parairi estetic personal, sviluppar in'atgna opiniun e cumparegliar quella cun auters puncts da vista.	
3	d » san analizar, ordinar e giuditgar tratgs characteristics e segns da qualidad specifics da maletgs (p.ex. effect dal maletg, realisaziun tematica e formala).	

AF.1 | Percepziun e communicaziun

B | Preschentaziun e documentaziun

1. Las scolaras ed ils scolars san documentar e preschentar process figurativs e communitgar sur dad els.		renviaments AS - Lingua e communicaziun {8}
<i>Documentar</i> AF.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	1c » san documentar fasas da lur process cun illustraziuns e pleds (p.ex. portfolio, schurnal d'emprender).	
<i>Preschentar e communitgar</i> AF.1.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	2c » san declerar lur process e preschentar lur products (p.ex. installar, metter en scena, elavurar en moda digitala). » san commentar e discutir cun expressiuns tecnicas lur process e products. » san declerar l'impurtanza subjectiva da lur maletgs e la metter en discussiun.	

AF.2 | Process e products

A | Process figurativ

<p>1. Las scolaras ed ils scolars san sviluppar - sulets u en gruppas - ideas independentas da maletgs da differentas situaziuns e temas.</p> <p><i>Sviluppar in'idea per in maletg</i></p> <p>AF.2.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>		renviaments AS - Fantasia e creativad (6)
3	c » san sviluppar atgnas ideas per maletgs e dumondas che derivan da lur sectur d'interess ed ambient social (p.ex. reclama, preschentaziun da sasezza, bellezza, lifestyle, munds virtuals, streetart).	
<p>2. Las scolaras ed ils scolars san realisar - sulets u en gruppas - process figurativs ed amplifitgar lur lingua figurativa.</p> <p><i>Rimnar ed ordinar, experimentar</i></p> <p>AF.2.A.2 Las scolaras ed ils scolars ...</p>		renviaments AS - Fantasia e creativad (6)
	1d » san reagir en il giu ed experiment a chaussas imprevisas, scolar lur atenziun per detagls ed amplifitgar lur lingua figurativa.	
3	1e » san rimnar ed ordinar a maun da criteris materialias, chaussas e maletgs da contexts persunals ed esters sco era experimentar cun quels. » san trair a niz collecziuns ed experiments sco funtauna d'inspiraziun per lur ulteriur process figurativ.	
	1f » san acceptar en il giu ed experiment il nunenconuschent, scuvrir particularitads e connexs e differenziar lur lingua figurativa.	
<p><i>Concentrar e sviluppar vinavant</i></p> <p>AF.2.A.2 Las scolaras ed ils scolars ...</p>		
3	2c » san giuditgar l'idea e l'effect da lur maletgs tenor agens criteris u tenor criteris prescrits ed obtegnair da quai impuls per densifitgar u per sviluppar vinavant tals.	

AF.2 | Process e products

B | Elements da basa da l'art figurativ

1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar l'effect d'elements da basa figurativs e duvran per lur idea per in maletg.		renviaments AS - Emprender e reflexiun [7]	
<p><i>Puncts, lingias, furmas</i></p> <p>AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>			
3	1c	<ul style="list-style-type: none"> » san duvran intenziunadamain arranschaments da puncts e da linguas per in effect linear, planiv e tridimensiunal. » san sviluppar e duvran intenziunadamain furmas entras ina relaziun da la figura cun il funs, cun midar la grondezza, cun far reducziuns ed abstracziuns. 	
<p><i>Colur</i></p> <p>AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>			
3	2c	<ul style="list-style-type: none"> » san maschadar colurs cun finas graduaziuns da la clerezza, dal colurit e da la saturaziun e duvran ellas intenziunadamain. » san scuvrir dissoluziuns e relaziuns da colur, accordar ellas ina cun l'autra e duvran ellas. 	ATT.2.C.1.3c
	2d	» san maschadar colurs d'apparientscha e duvran quellas cun intenziun.	
<p><i>Spazi</i></p> <p>AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>			
3	3c	<ul style="list-style-type: none"> » san perscrutar spazi en la natira, en l'architectura ed en il spazi public e concepir en moda tridimensiunala. » san preschentar spazi sin ina surfatscha bidimensiunala entras reducziun lineara, perspectiva da colur e d'aria. 	
<p><i>Structura da la surfatscha</i></p> <p>AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>			
3	4c	» san - cun agid da structuradas - chaschunar in effect superfizial differenzià en il maletg e vi da l'object e duvran quel intenziunadamain (p.ex. glischant, stgaglius, chanelà, sgrufignà).	ATT.2.C.1.1c
<p><i>Moviment</i></p> <p>AF.2.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...</p>			
3	5c	<ul style="list-style-type: none"> » san - cun disegnar cun glisch - perscrutar e far fastizs da moviments cun lur corp. » san experimantar e mussar la preschentaziun dal moviment cun furmas cleras e diffusas, acceleratur e retardader. 	

AF.2

Process e products

C

Proceduras d'art figurativ e metodas orientadas a l'art

		1. Las scolaras ed ils scolars san perscrutar l'effect da proceduras figurativas e duvrar per lur idea per in maletg.	renviaments AS - Emprender e reflexiun (7) AS - Corp, sanadad e motorica (1)
		<i>Dissegnar, malegiar</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	1d	» san schraffar e malegiar intenziunadamain a moda cuvrinta.	
	1e	» san schraffar a moda regulara ed irregulara sco era malegiar a moda transparenta e pastusa.	
	1f	» san schraffar a moda parallela, en crusch ed a travers e variar lur ductus da dissegnar e da malegiar (p.ex. utilisaziun dal penel, smatg, gest).	
		<i>Stampar</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	2d	» san experimentar cun monotipia, squitsch rullant e squitsch a duas colurs ed applitgar quai.	
	2e	» enconuschan differentas metodas da stampar e lur atgnadads (p.ex. spievlà, platta persa, stampa en seria, reproducziun) e san applitgar quellas cun intenziun.	ATT.2.D.1.5c
	2f	» san experimentar cun stampa en reliev, serigrafia e stampa cun linoleum ed applitgar quai intenziunadamain.	
		<i>Collaschar, montar</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	3d	» san experimentar cun collascha e montascha digitala ed applitgar talas (p.ex. relaziun dal maletg en il maletg, pèrs da maletgs).	MI - Producziun e preschentaziun
	3e	» san applitgar intenziunadamain collaschas e montaschas sco moda d'agir e da pensar (p.ex. cumbinaziuns da maletg irrealas u surrealas).	
		<i>Modellar, stgaffir, construir</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	4d	» san modellar cun dissegnar e furmar sunter las parts (p.ex. figura ed object) e stgaffir e construir cun storscher, tatgar e nuar.	
	4e	» enconuschan tecnicas aditivas, reductivas e constructivas e san applitgar quellas cun cleras intenziuns (p.ex. maletg dal corp, maletg tridimensiunal).	
	4f	» enconuschan furmas positivas e negativas, plastica chavorgia e cumpletta, sculptura, furma da cular, model tridimensiunal ed objects chinetics e san metter quels en scena en il spazi.	

		<i>Giugar, agir, inscena</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	5c	» san crear relaziuns tranter il spazi ed il corp cun performance ed action (p.ex. relaziuns nunusitadas, autoinscenzaziun, installaziun interna).	
		<i>Fotografar, filmar</i>	
AF.2.C.1		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	6c	» san experimentar cun cuntrasts da color, vischinanza e distanza cun fotografar ed applitgar quai (p.ex. fotoroman, film da dissegns animads).	
	6d	» enonuschan meds figurativs technics da la fotografia e dal film (p.ex. perspectiva, profunditad dal champ, format dal maletg) e san empruvar ed applitgar quels. » san elavurar digitalmain maletgs e films (p.ex. correcturas, tagl, montascha).	MI - Producziun e preschentaziun
	6e	» san far en la gruppa ina reportascha, documentaziun u in storyboard.	MI - Producziun e preschentaziun MU.5.A.1.g
2. Las scolaras ed ils scolars san applitgar metodas orientadas a l'art.			renviaments
		<i>Metodas orientadas a l'art</i>	
AF.2.C.2		Las scolaras ed ils scolars ...	
3	d	» san represchentar a moda figurativa experientschas da l'udir, dal savurar, dal gustar, dal sa mover u dal palpar (p.ex. dissegna ritmus).	AF.3.A.1.c MU.5.B.1.d
	e	» san experimentar cun pussaivladads da represchentar chaussas cun abstrahar, reducir, cumbinar, variar e deconstruir, tscherner ed applitgar talas intenziunadamain.	
	f	» san represchentar a moda figurativa experientschas da l'udir, dal savurar, dal gustar, dal sa mover u dal palpar (p.ex. inscena musica sco videoclip).	MU.5.B.1.g

AF.2

Process e products

D

Materialias ed iseglia

1. Las scolaras ed ils scolars san experimentar cun characteristics ed effects da materialias e d'iseglia ed applitgar quellas en il process figurativ.		renviaments AS - Corp, sanadad e motorica {1}	
<i>Materialias graficas da malegiar e purtaders da maletgs</i> Las scolaras ed ils scolars ...			
AF.2.D.1			
3	1d	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun tusch, grafit, pigments da color e substanzas liantas ed applitgar tals. » san prubar or e tscherner purtaders da maletgs (p.ex. carta postala, post-it, material reciclà, areal da scola). 	
	1e	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun colurs d'acril ed applitgar quellas. » san experimentar cun palpiri d'emballar, material d'emballadi e stampats sco purtaders da maletgs e duvrar quai. 	
	1f	<ul style="list-style-type: none"> » san far experiments da disegnar e da malegiar cun materialias (p.ex. sanguin, color or d'in vapurisader, color d'ieli, color d'aquarel). » san duvrar cun cleras finamiras e variar purtaders da maletgs. 	
<i>Materialias plasticas, constructivas</i> Las scolaras ed ils scolars ...			
AF.2.D.1			
3	2d	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun savun dir, gip, chartun fortifitgà, folia da metal e da plastic sco material tridimensiunal ed applitgar quels materials. 	ATT.2.E.1.1b
	2e	<ul style="list-style-type: none"> » san experimentar cun l'effect da materialias plasticas e duvrar ellas per ina preschentaziun tridimensiunala differenziada. 	
	2f	<ul style="list-style-type: none"> » san far experiments plasticas cun materialias (p.ex. betun porus, tschaira, platta d'offset) e duvrar ellas per ina preschentaziun tridimensiunala. 	ATT.2.E.1.1c
<i>Iseglija</i> Las scolaras ed ils scolars ...			
AF.2.D.1			
3	3c	<ul style="list-style-type: none"> » enonuschan las pussaivladads d'applicaziun e l'effect d'iseglija e san duvrar quella a moda correcta (p.ex. iseglija da modellar, da tagliar). 	

AF.3 | Contexts ed orientaziun

A | Cultura ed istorgia

1. Las scolaras ed ils scolars san leger, ordinar e cumparegliar ovras d'art da differentas culturas ed epocas sco era maletgs dal mintgadi.		renviaments AS - Orientaziun temporala [3] FSP - Identitads culturalas e communicaziun interculturala
<i>Leger ovras d'art e maletgs</i> AF.3.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	1c » san describer ed analizar lingua figurativa e meds stilistics en ovras d'art da differentas culturas ed epocas sco era en maletgs dal mintgadi.	ERC.3.1.b AF.2.C.2.d
<i>Enconuscher ovras d'art</i> AF.3.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	2c » enconuschan diversas ovras d'art da differentas culturas ed epocas e san valitar lur impurtanza culturala (p.ex. ovras d'art dad Alberto e Giovanni Giacometti, Ernst Ludwig Kirchner, Matias Spescha sco era ovras en exposiziuns actualas da museums e d'instituziuns d'art). » san describer e discutir experientschas fatgas cun l'art (p.ex. en scuntradas cun artistas ed artists e cun ovras d'art originalas).	LE2GR.6.A.1.d LE3GR.6.A.1.a
<i>Cumparegliar agens maletgs cun ovras d'art</i> AF.3.A.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	3c » san cumparegliar imagen, ficziun ed abstracziun en ovras d'art cun agens maletgs e mussar differenzas sco era tratgs cuminaivels.	

AF.3 | Contexts ed orientaziun

B | Senn per l'art e per maletgs

1. Las scolaras ed ils scolars san identifitgar effect e funcziun d'ovras d'art e da maletgs.		renviaments AS - Connexs e regularitads [5]
<i>Effect dal maletg</i> AF.3.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	1c » san analizar ovras d'art e maletgs areguard intenziun da preschentaziun ed effect dal maletg (p.ex. epocas da stil, tendenzas, ideals da bellezza). » enconuschan pussaivladads da manipular maletgs en munds da maletg analogs e digitals.	MI.1.2.g MI.1.2.h
<i>Funcziun da maletgs</i> AF.3.B.1 Las scolaras ed ils scolars ...		
3	2c » realiseschan che ovras d'art e maletgs pon irritar, manipular, decorar, illustrar, sclerir e trategnair (p.ex. propaganda, grafica, maletg ornamental, schema).	MI.1.2.h